

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Beckerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Plettz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeckerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21 szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeckerek, 1901.

XXX. évfolyam. 56. szám.

Előfizetési táblázat:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hónapra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, március 8.

A kereskedelmi miniszter segítő akciója.

Budapest, 1901. március 7.

A munkahiány, mely a gazdasági depresszió folytán az egész országban, de kivált a fővárosban oly súlyosan érezhető, foglalkoztatta ma az ülés végén a képviselőházat. Zichy Aladár gróf interpelláció alakjában hozta szőnyegre a tárgyat s Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter abban a helyzetben volt, hogy rögtön válaszolhatott s válasza nemcsak az interpellálót, hanem az egész Házat is megnyugtatta s ennek folytán egyhangúlag tudomásul vették azt. Az a körülmény, hogy ama pártnak egyik tagja foglalta le magának a tárgyat, mely pártról köztudomású, hogy a szociális jelszavakat csak agitáció céljából vette fel programjába, valamint az, hogy éppen annak az arisztokraciának egyik tagja volt az interpelláló, mely egészen távol maradt a segítésből, melyben a munkátalanok társadalmi uton részesültek: talán sokakat bizalmatlanokká tesz és az interpelláció céljára vonatkozólag különféle sejtéseket fog felkelteni; de mind a bizalmatlanság mind a sejtések tárgyaltanokká lettek a kereskedelmi miniszter által adott rendkívül fontos felvilágosítások folytán, mert az ország nemcsak nagy örömmel fogja üdvözölni a felvilágosításokat, hanem annál szilárdabban fog ragaszkodni a Széll-kabinethez és az általa képviselt szabad elvű eszmékhez, minthogy kézzelfoghatólag kitetszik, hogy ennél a kabinetnél az országnak nemcsak nemzeti, szabadsági és kulturai érdekei vannak a leg gondosabb felügyelet alatt, hanem a gazdaságiak is.

A kereskedelemügyi miniszter mindezekelőtt felsorolta azokat az intézkedéseket, melyeket a munkahiány enyhítése végett tett. Ezek közt van az ingyenes

munkaközvetítés, mely kezdetben, mint minden újítás, ellenzésbe ütközött, de ennek dacára már jó gyümölcsöket hozott. De fontosabbak ennél az új intézménynél azok az intézkedések, melyeknek az a céljuk, hogy közvetlenül szerezzenek munkát. Ama munkálatok költségvetése, melyek a kereskedelemügyi tárcára esnek s melyeket rögtön fogantatva vesznek, melyeket az időjárás engedi, 32 millió koronára rug s e munkálatok úgy vannak beosztva, hogy hatásuk az ország minden részében érezhető lesz. Feltehető tehát, hogy a legrosszabbat legközelebb le fogjuk küzdeni. De a miniszter még tovább gondol s ezért felhasználta az alkalmat, hogy kifejezést adjon annak a legmélyebb meggyőződésének, hogy a tartós segítséget egyes-egyedül az ipar és kereskedelem fejlesztésében és ápolásában találhatjuk meg. A baj félszke fejlődésünk módjában van. A belterjes földművelés egymaga nem tesz bennünket képessé a társadalmi és állami feladatok teljesítésére, tehát már ezért is hathatósan elő kell segítenünk az ipart és kereskedelmet. A miniszter ezt nem elméletképpen mondja, melyet magába felvett, hanem meggyőződésként, mely gyakorlati működése körül lépésről lépésre reája erősítette magát.

Mint fentebb már említettük, Hegedüs miniszter nyilatkozatait nagy tetszéssel fogadta az egész Ház és nem rossz jel, hogy az ipar és kereskedelem javára tett felhívás szintén igen élénk visszhanggal találkozott minden pártnál.

L. L.

A képviselőház munkarendje dolgában nap-nap után a legeltérőbb hírek szállnak világra. Így a többiek között az, hogy a költségvetés tárgyalását megszakítják s közbe egyéb dolgokat vesznek tárgyalás alá. Irányadó helyen az az álláspont, hogy a költségvetés teljes letárgyalása előtt, természetesen ideértve az appropriációt is, más ügy nem kerül szőnyegre, legfőképpen, ha valamely olyan sürgős ügy fordulna elő, a mely nem tűr halasztást.

A „TORONTÁL” tárcája.

Koko.

— Mese a férjéről és a feleségéről. —

Fehér volt, mint a galamb; és a hogy bütykös ujjával a rézkalitka sárga drótján fölmászott egészen a kupoláig s görbe csőrét ott a rácshoz vevén, elrikkantotta magát, hogy: — Aurá! Aurá! — Istenem, olyan szép volt az a kakadu!

Azért kiáltotta mindig, hogy:

— Aurá! Aurá! — mert gazdájának, Károly urnak volt egy filigrán felesége (a ki éppen olyan fehérnek s törékenynek látszott, mint a cukorbaba) s ezt Laurának hívták. És, mivel Károly ur igen szerette az asszonykát, minden nap, mikor hazajött a hivatalból, ebéd előtt odaállt a kupolás kalitkához és egymás után többször bekiáltotta a fehér kakadunak, hogy: — Laura! Laura!

A fehér kakadu pedig félrevágyván bóbítást fejt, az első kiabálásánál csak nézett Károly urra, hogy mit is mond voltaképpen; aztán mikor tisztába jött a dologgal, akkor kissé megberzenkedett és kitartotta a csőrét:

— Aurá! Aurá!

Az „L” betűt elfelejtette ugyan, hogy ki-ejtse, de azért a rikoltása úgy hangzott, mintha „Laurá”-t kiáltott volna.

És a különben is könnyű szó azután annyira megtetszett neki, hogy a mint gazdáját vagy a cukorbaba asszonyt megpillantotta, mindjárt rákezdte, mintha fizetnék érte:

— Aurá! Aurá!

S ha nagyon jó kedve volt (ez ebédjének mineműségétől függött), kacagott is melléje, úgy,

hogy a fiatal házaspár is egymásra pillantott és minden ok nélkül elkezdett nevetni. Mert a boldog szerelmesek hamar nevetnek, holott csak a boldogtalan szerelemben van humor, amin mosolyogni lehetne; ánde az emberek túlyomó része elfelejt nevetni a legjobb viccen is, ha a tréfa az ő bérére megyen.

De Károly ur és a filigrán Laura nevetettek, mert boldogok voltak. Még akkor is gyakran nevetgéltek együtt, mikor a fehér kakadu már rég leszokott a kacagásról, mert megtanult panaszkodni. Erre a mesterségre szegényt a tüdővész tanította meg, miután belévette magát a hőszinű pihék mögé. A kakadu nehezen lélekzett és ilyenkor keservesen, oh, szivetszagató rivással tudott sirni.

— Aurá! Já-a-ha-já-a! — És a jajgatás egész szenvedő skálája verte föl az ebédlőt, hol az ablaknál a kalit állott.

Laura, kinek a szivecskéje is cukorból volt, nagyon megsajnálta a szegény madarat és, miként a betegekkel szokás, még az eddiginél is jobban becézte. Kicsiny tenyerébe vette, s a szájából adta neki a süteményt a csőrébe.

— Ne tedd azt! — szólt rá bosszusan az ura. — Még valami bajt találsz kapni az ostoba madártól.

A cukorbaba szeliden mosolygott (mint egy igazi anygall) — mondotta akkoriban Károly ur) és bántódva szólt:

— Ugyan, Karcsi, hát már egy kakadutól is féltess?

Mélyen a férfi szeme közé tekintett, mialatt szemérmes mosolylyal hozzátette:

— Nincs okod rá . . .

. . . Csakugyan Károly urnak semmi oka sem volt rá, hogy féltse feleségét a beteg Lalától. Mert a cukorbaba nem kapta meg a ka-

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken délután 5 1/2 óráig; ugyanazon napokon este 6 től 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Március 11. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor.

„ 15. Márciusi ünnepély a kaszinóban d. e. 11 órakor.

„ 16. Állandó választmányi ülés d. u. 4 órakor.

„ 18. Közigazg bizottsági ülés.

„ 19. Rendkívüli megyei közgyűlés.

— Személyi hírek. Rónay Jenő főispán és dr. Dellimanics Lajos alispán ma visszakerkeztek Nagybeckerekre.

— Március 15-ike. A nagybeckerek i kaszinó és magyar olvasókör által együttesen rendezendő március 15-iki ünnepség a kaszinó nagytermében lesz megtartva a jelzett napon d. e. 11 órakor. Az ünnepségnek véglegesen megállapított sorrendje a következő:

1. Elnöki megnyitó; mondja Reitter Oszkár kaszinói aligazgató.

2. Himnusz; előadja a polgári dalárda.

3. „Talpra magyar!”; szavalja Viszkocsill Alajos közig. tanfolyamhallgató.

4. Ünnepi beszéd; mondja dr. Várady Imre ügyvéd.

5. Alkalmi költemény; szavalja dr. Demkó Endre ügyvéd.

6. Záró beszéd; mondja Szabó Ferenc apát plébános, az olvasókör elnöke.

7. Szózat; éneklje a polgári dalárda.

A nagybeckerek i állami községi közigazgatási tanfolyam hallgatói a felső kereskedelmi iskola dísztermében ünneplik meg március 15-ikét. Az ünnepség déli 12 órakor veszi kezdetét a következő sorrenddel:

1. Elnöki megnyitó; mondja dr. Végh Lajos díszelnök.

kadutól a tüdővést: elvitte más. Az, a minék egy nyafogó poronty az életét köszönhette . . .

. . . A míg a filigrán asszony fehérén, mint az abrosz, feküdt a betegágyban, Lalát, — hogy panaszos jajgatásával ne verje föl a házat, mikor cöndre van szükség, — átvitték a szomszéd lakásba. Itt is volt papagály, egy zöldtollú, fiatal madár, aki örökké fecsegett. A két kalitot egymás mellé tették, és Koko — így hívták a zöldtollú, — rendkívül barátságosan fogadta a beteg vendéget, ki már nagyon végét járta; alig nyitotta ki a csőrét, hogy beszéljen, mert már ahhoz sem volt kedve. Naphosszat ott gubbaszkodott a pálcikán és konokul hallgatott. Csupán néha kezdte rá panaszos hangon:

— A-aurá! A-aurá!

Aztán keservesen jajgatott, amint szokta. Koko ott máskált a szomszédos kalitka rácsozatán, és kikidugta görbe csőrét a fehér kakadu felé. Majd félreszegte borzas nyakát és rákezdte, a hogy eltanulta a betegtől:

A-aurá! A-aurá!

Es ő is nagyon jajgatott hozzá; de nem csufolódásból, hanem azért, mert sajnálta szegény Lalát, akinek olyan szép rózsaszínű bóbítája volt, és olyan sokat kellett szenvednie.

— Aurá! Aurá! A bolondos Koko nem tudta, hogy mit jelent ez a szó; csak látta, hogy Lala hálásan néz reá, mikor ezt rikkantja és szinte megnyugszik utána.

— Bizonyosan az elmúlt szép napokra emlékezteti ez a hang, — gondolta magában, — és nem volna lelkem, ha nem mondanám neki, hogy: „Aurá!”, mikor látom, hogy örömet szerzek vele. Hiszen — és ifju madárszive itt megdobogott — olyan szép szegény és olyan beteg! . . .

Mert igen megtetszett neki a fehér kakadu

2. Emlékbeszéd; mondja Szilágyi Albert.
3. „Nemzeti dal“; szavalja Fóthy Zoltán.
4. „Nemzet dal“; éneklí az ifjusági énekkar.
5. Ifjusági beszéd; mondja Józsa Imre.
6. „Előre“; szavalja Leichmann Miklós.
7. „Szózat“; éneklí az ifjusági énekkar.

A főgimnázium ifjusága szintén megünnepli saját körében a nemzeti szabadság hajnalhasadásának 53-ik évfordulóját. Az ünnepség az intézeti tornacsarnokban lesz a következő sorrenddel:

1. „Szózat“; éneklí a főgimnáziumi dalárda.
2. Abrányi Emil „Március 15“ című költeménye; szavalja Dölle Jenő, VIII. oszt. tanuló.
3. „Emlékezés március 15“re (pályanyertes mű); írta és elmondja Szabó István, VIII. oszt. tanuló.
4. Petőfi „A ledőlt szoborhoz“ című költemény; szavalja Tóth László V. oszt. tanuló.
5. „Himnusz“; éneklí a főgimn. dalárda.

A községi népiszkolában, hagyományos szokás szerint, az idén is megünneplik a március 15-ikét. Az ünnepség a 7. sz. tantszobában d. e. 9 órakor veszi kezdetét a következő sorrenddel:

1. Himnusz; éneklí a növendékek.
2. Megnyitó beszéd; mondja Baaden Károly igazgató-tanító.
3. Nemzeti dal; szavalja Nagy I. V. oszt. tanuló.
4. „Talpra magyar“; dallamát szerző Oszti Béla tanító; előadja az intézeti énekkar.
5. Rudnyánszky „Március 15.“ Szavalja Babinszky M. IV. l. o. tanuló.
6. Ünnepi beszéd; mondja Rédl Ferenc tanító.
7. Honfi dal; szavalja Szöllösy Lajos IV. oszt. tanuló.
8. Induló; éneklí az intézeti énekkar.
9. Abrányi Emil „Március 15.“ Szavalja Steiner Cecil IV. l. o. tanuló.
10. Pál Arpád „Március 15.“ Szavalja Nagy Dező.
11. Szózat; éneklí a növendékek.

— Vármegyei közgyűlés. Folyó hó 19-én d. e. 10 órakor rendkívüli megyei közgyűlés lesz, amelyen az időközben felszaporodott tárgyak nyernei elintézését. Az állandó választmány f. hó 16-án d. u. 4 órakor tartja ülését.

— Közigazgatási bizottsági ülés. Torontál-vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 18-án,

d. e. 10 órakor tartja rendes havi ülését a vármegyházán.

— A városi villaművek folyó évi február hóban 10.388 korona 69 fillér bevétel és 7565 korona 72 fillér kiadás mellett 2822 korona 97 fillér üzleti felesleget mutatnak, amely eredményt, ha összehasonlítjuk a múlt év hasonló szakában elért 9663 korona 63 fillér bevétel és 8691 korona 43 fillér kiadással, az idei február havi mérleg 850 korona 77 fillérrel kedvezőbbnek mutatkozik.

— A főgimnáziumi bizottság tegnap délután 4 órakor dr. Grandjean József polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen résztvettek Balási József, Menczer Lipót, Franz J. L., Hausladen Mátyás és Rehák Béla. Az ülésnek egyetlen tárgya volt a tandíjmentességek iránt beérkezett kérvények elintézése. Öt folyamodónak az egész, egynek a fél tandíjat elengedték; négyet pedig elutasítottak.

— Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Hügel János nagybecskereki adóhivatali tisztet a pankotai adóhivatalhoz elenőrré; Osváth Lajos adóhivatali gyakornokot a nagyikindai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adóhivatali; Bilcz Sándor nagybecskereki pénzügyi gyakornokot az aknaszlatinai főbányahivatalhoz számtisztévé nevezte ki.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Berec Gyula törökbecsei és Halmas Ernő dolovai állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— Halálozások. Dobó László, Temes vármegye főügyésze, aki Temesvár városának társadalmi életében is igen előkelő szerepet játszott, f. hó 7-én éjjel három heti — influenzából eredő — betegség után 58 éves korában meghalt. Dobó László 1843-ban született, Jászladányon. Tanulmányait Aradon és Pesten végezte. Aradon mint hírlapíró és publicista kiváló érdemeket szerzett magának. 1871-ben egy költemény kötetét jelent meg, amely annak idején nagy feltűnést keltett. Ez időből datálódik benső barátaival viszonya Munkácsy Mihályval, elhunyt jeles festőnkkel, akitől barátságának emlékeül két érdekes képet és egy ifjúkori vázlatkötetét kapott. 1872-ben lépett mint aljegyző Temesvári szolgálatába és három évvel később, főjegyzőnek választották, a mely állásában tizennégy évig hűven szolgált megyéjéért. 1889-ben lett főjegyzés ezen állásában, ugy mint hivatalos érintkezéseiben, különösen pedig humánus és erős nemzeti irányú törekvéseiben, nagy közkezdveltségnek örvendett. Temetése ma délután 4 órakor ment végbe nagy részvét mellett.

Folyó hó 6-án halt el Módoson Burg Jakab a zágrábi káptalani vendéglő bérlője 52 éves korában. Temetésén, mely tegnap a lakosság tömeges részvétele mellett ment végbe Dr. Klein Mór nagybecskereki főrabbi mondott bucsuzató beszédet, mely a jelenlévőket könyekre indította, hangsúlyozván, hogy az elhunyt egész élete viharos volt, mint az 1848. esztendő, melyben született,

s hogy halála meghozta számára a szenvedések és fájdalomtól való megszabadulást és megváltást, miként azt ama mozgalmas esztendő méhében hordotta.

— Az osztrák-magyar bank a következő komünikét teszi közzé: A törvényes rendelkezések értelmében semmi sem köteles, tehát az osztrák-magyar bank sem, ötkoronás érmékkel 250 koronánál többet, egykoronás érmékkel ötven koronánál többet, nikkell pénzbeli tíz koronánál többet és bronzpénzből egy koronánál többet fizetésképp elfogadni. Ez a rendelkezés érvényes tehát a bank pénzbeszedő közegeire is, akik váltók és értékpapírok beváltásánál váltópénzben nem fogadnak el többet a felsorolt maximális összegnél.

— Hangverseny. Holnap este 8 órakor lesz a Kürschner Ignác által rendezendő hangverseny a „Korona“ szálló nagytermében, melynek bevégzésével, mint értesülünk, táncmulatság is lesz.

— Feltört persely. A törökbecsei r. kath. templom perselyét a napokban egy gonoszkezü ember feltörte és meglehetősen tartalmát elvitte magával. A plébános feljelentésére a csendőrség érdeklődni kezdett a dolog iránt, és csakhamar sikerült is a tettest Janik István aracsi facár lakatos legény személyében kinyomoznia, akinek lakásán a perselyről lefeszített lakatot is megtalálták. Janik beismerte a lopást, amely vallomása szerint 36 korona 23 fillér aprópénzt jövedelmezett neki, amely összeget különféle helyeken borra, sörre és pálinkára váltott föl.

— A primadonna házassága. Holnap este Ilona, a Nagybecskereken is működött Szalkay-féle társulat kedvenc primadonnája, tegnap — mint Szatmárról jelentik — házasságra lépett Dr. Kallós Pál szatmári orvossal.

— Vér a rántottáért. Egy jómódú szőregi polgár I. K., — mint szőregi tudósítónk írja — csütörtökön este a nagykorcsmában erősen beitalozott, még pedig pálinkából. Nyolc-tízdecit elfogyasztása után aztán hazafelé igyekezett. Szávó korcsmáros meg kínálta ugyan a legújabb főzött pálinkáját, de a gazdának nem kellett, vette kalapját és elindult. Kérve a korcsmából, észrevette, hogy az ivóban lévő vándor komédiások egy rántottával telt lábat tettek a fejére, a kezébe pedig bot helyett egy literest adtak. Visszament hát, ámde a korcsma előtti vízállásból sehogy sem tudott kivergődni. A tenger szem közepén egy magányos mécslámpás képviselte a világító tornyot, ennek az oszlopára mászott fel a jökendő szőregi magyar. A lámpából kivette a pislogó mécsét, majd leereszkedett. Az intenzív fényben meglátta a ruháján végig csurgó rántottát, melyre appetitusa támadt és falatozni kezdte. Ezalatt a korcsmában kiűtött a ribillió. A komédiások mindenfelé kutatták az eltűnt tárgyakat, majd egymásnak estek. A mi emberünk pedig ezalatt odakint elaludt. Hortyogására előkerült az a bakter is, aki oldalba figyelmeztette a polgárt, de ez rá sem hederítve, tovább hortyogott. A bakter a bűnjelekkel

és mikor Lala egy hét múlva kilehelte a szegény párját, Koko három napig egyebet sem tett, mint folyton jajgatott.

Ugyanezt tette ezen a három napon át Károly ur is odaát a szomszéd lakásban, melynek fekete díszü szalonjában szintén épp akkor terítették ki az eltörött cukorbatát.

Negyedik nap aztán az özvegyesre jutott fiatal apa látogatába ment a szomszédba, hogy megköszönje a szivességet, a miért a kakadut magukhoz vették s ezáltal lehetővé tették, hogy — ugymond — az ő felejtethetlen drága halottja legalább csöndességben és nem papagály rikoltozás között hajthatta fejét örök nyugalomra.

— De mi ez? — titotte fel egyszerre a fejét, mikor a másik szobából meghallotta Koko szomorú rikkantását:

— Aurá! Aurá! . . .

— Hisz' ez a papagály az én Laurám nevét kiáltja!

S köny szökken a szemébe, amint elmagyarázták neki, hogy Koko a rózsaszín bóbítás Lalától tanulta el ezt a nevet.

— Istenem, — sóhajtott Károly ur és mi-alatt a zöldtollu újra elrikoltotta a felejtethetlen halott nevét, sovárogyva jegyezte meg:

— Oh, mennyire szeretném, ha ez a papagály az enyém lehetne! Legalább lenne odahaza egy hang, mely folyton az ő nevét juttassa eszembe.

A szomszéd valami közvetítő megjegyzést tett, mire Károly ur fölajánlotta, hogy, ha eladó, megveszi a papagályt. Miután pedig si került megalkudniok, átvitette Kokót az ő lakására.

Ott azután, mialatt a dajka a osecsemővel bibelődött, ebéd után letűt a pamlagra, szemközt a kupolás kalitkával s fejét a tenyérbe támasztva, órák hosszat hallgatta, milyen szomorúan rikácsolta Koko, hogy:

— Aurá; Aurá!

Es egyszerre csak azon vette észre, hogy mindketten sirnak; de Koko csak a fehér kakadut siratta, kitől nem maradt más emléke, mint ez az egy, rövidke szó . . .

.. Így mult el két esztendő, mialatt Károly ur lassan megtanulta, hogy ne fakadjon mindjárt sirásra, ha Koko a felesége nevét kiáltja.

Majd eltelt még néhány hónap és az özvegy férj — mint mondogatta: a gyerek miatt — egy szép napon újra megönsült.

Második felesége ábrándos, fiatal özvegy volt: olyan, amilyen egy gyermekes, özvegy férfinak illik.

Es ekkor történt, aminek a kedveért ezt az egész történetet el akartam mondani.

Koko tudniillik sem ösmerkedett meg másik rózsaszín bóbítás kakaduvál és még egyre a harmadfél év előtt tanult nevet rikoltozta:

— A-aurá! A aurá!

A második feleség azonban, akit Emiliának hívtak, fölbigyesztette a szerelmes, piros ajkát és azt kérdezte az urától:

— Kari, jól esik hallanod, hogy ez a madár folyton boldogult első feleséged nevét kiabálja?

A férj nagyot szippantott a szivarból s valamit motyogott . . .

— Szegény Laura . . . Isten nyugosztalja szegényt . . .

— Hát persze, hogy nyugosztalja az Isten — folytatta szeliden az asszony. — De csak mondd, mikor ez a papagály egyre Laurát kiáltoz, nem érzed e, hogy ostoba rikácsolásával tulajdonképen kettőnk közé állítja az első feleségedet? . . . Nem gondolod?

— Majd megtanítom a te nevedre, — válaszolt kitérőleg a férfi. S hogy jó szándékát megmutassa, odaállt a kalitka elé, és bekiáltott:

— Emilia, Emma! Emilia

— Aurá! A aurá! — rikácsolta vissza Koko, és bánatosan kapaszkodott lefelé a rácson.

— Emma! Emma! — próbálta oktatni Károly ur.

— Aurá! A-aurá — kiáltotta vissza macacsul a papagály és újra jajgatni kezdett . . .

.. Így tartott ez teljes egy héten keresztül.

A férj mindig ezt kiáltotta be a kalitkán:

— Emma! Emma!

Koko pedig következetesen mindig ezt felelte vissza, hogy:

— Aurá! A aurá!

Semmi áron sem akarta az új nevet megtanulni.

Végre Emilia megtalálta a megoldást. Odahajolt az urához és megsimogatta a szakállát.

Látod, Kari, ez a papagály egészen el van rutva. Mindig csak egy nevet kiált.

Kicsit elhallgatott, aztán hízegő hangon tette utána:

— Mindig csak egyet . . . Látod, tul adhatnánk rajta:

A férfi ránézett:

— Es . . . Laura? — kérdezte bizonytalanul.

— Eppen azért, — felelte a második feleség s gyöngéden megcsókolta az ura homlokát.

S Koko, a bolond, zöldtollu Koko, — mivel ujságban is hirdették, — néhány nap múlva már Weiss urék szalonjában rikoltozta mély keserűségében, hogy:

— Aurá! Aurá! A-aurá!

Regina kisasszony pedig, aki a maga nevét szerette volna betanultatni vele, már első délután boszankodva fordított hátat a kalitkának.

— Ugyan, papa, ki sózta rád ezt az ostoba papagályt? Zsoldos László.

benyitott a korcsmába, ahol is a rántotta maradék láttára a komédiások éktelen zsvájban törtek ki. A bakter felvilágosításai után mindnyájan kitódultak az utcára és nekiestek a rántottas magyarnak. A feldühödött köklerek ekkor olyan alapos elbánásban részesíteték a polgári kimenőben levő, de egyébként teljesen ártatlan embert, hogy a később odérkezett csendőrségnek kellett a félholtra vert embert kiszabadítani a dühöngők kezei közül. Az ily sorsba jutott szőregi gazdát eszméletlen állapotban vitték lakására, ahol még ma is súlyos betegen fekszik.

Középiskolai tanárok fizetése a külföldön.
A „Középiskolai Közlöny“ összeállítását után közöljük az alábbi kimutatást, amelyből kitűnik, hogy Magyarország mennyire „vezet“ ezen a téren.

Rendes tanár	kezdő és végző fizetése koronákban.
Magyarországon	2400 4600
Szerbiában	2358 5038
Ausztriában	2800 5400
Finnországban	3880 5625
Norvégiában	4288 5896
Poroszországban	3240 6480
Svédországban	4020 6700
Oláhországban (18 óra után)	6286 8800

Rendes tanár	Több mint nálunk kezdő és végző
Magyarországon	—
Szerbiában	72 + 638
Ausztriában	+ 400 + 800
Finnországban	+ 1480 + 1626
Norvégiában	+ 1888 + 1296
Poroszországban	+ 840 + 1880
Svédországban	+ 1620 + 2100
Oláhországban (18 óra után)	+ 3883 + 4200

Amint látjuk egyedül Szerbia kezd alább valami csekélységgel, de azután az is jelentékenyen elhagy minket.

A nagykikindai gőzmalom részvénytársulat folyó hó 3-án tartotta meg XXXII. rendes közgyűlését Rudnai Nikolits Fedor báró elnöke alatt. Amint az igazgatóság jelentéséből kitűnik, a gőzmalom az elmúlt esztendőben 561 547 métermázsra busát őrlött és 522,931 métermázsra őrlési terméket adott el 10 308,867 kor 41 fill. számlaértékben. A közgyűlés határozata szerint a 309,787 kor. 65 fill. tiszta nyereségből, — melybe az 1899. évi 61,695 kor. 38 fill. nyereségátvitel és befoglaltatik, — 20,000 korona a tartalékalaphoz, 80,000 kor. az értéksökkenési tartalékalaphoz lesz csatolva; 135,000 kor. mint 1900. évi jutalék, vagyis szelvényenként 60 kor. április 1-től kezdve lesz szétosztva és a fennmaradó 74,787 kor. 65 fill. a jövő évi új számlára fog átvitetni.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszer jó eredményel használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

KÖZGAZDASÁG

Közgyűlések.

- Március 10. A jarkováci népbank részvénytársaság közgyűlése.
- „ 17. A torontáli h. é. v. alkalmazottai stb. foglalkozási szövetkezete felszámolás alatt közgyűlése.
- „ 24. A nagybecskereki takaré- és előlegezési társulat az osztrák-magyar első általános tisztviselő-egyletnek közgyűlése.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztetik a Nagybecskereken, 1901 évi március hó 8-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.60	korona
kétszeres	„	6.10	„
rozs	„	6.—	„
árpa	„	5.—	„
zab	„	5.50	„
kukorica uj	„	4.80	„
repce	„	10.80	„
széna I.	„	2.80	„
„ II.	„	2.50	„
szalma I.	„	1.50	„
„ II.	„	1.—	„
burgonya	„	3.—	„
marhahus I.	1 kilogr.	—96	„
„ II.	„	—88	„
borjú hus	„	1.20	„
disznó hus	„	—96	„
juh hus	„	—72	„
zsir	„	1.04	„

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1901. évi március hó 1-től március hó 7-ig terjedő időszakban a következő ingatlan változások történtek:

Csuszner Katalin hagyatékához tartozó 1484. öi. sz. ház felét előörkölte Csuszner Farkas, Katalin, Johanna, kk. Csuszner Ferenc, Károly, Rezsó, Matild és Gyula.

Deszpotov Milka hagyatékához tartozó 954. öi. sz. ház 1/3 részét előörkölte Deszpotov Lyuba, Láza, kk. Deszpotov Tósa és Dusan.

Fischer Istvánné Miklós Teréz hagyatékához tartozó 600 négyszögöl ház hely és 8 hold szántó felét előörkölte kk. Fischer János, István és Mihály.

Kovalcsik Pál és Mária tulajdonát képező 2761. öi. számú házát csere útján megszerezte Milutinovits Pál.

Czveits Gyóka tulajdonát képező 17 hold földjét megvette Czveits Zsiva és Ilija 900 koronáért.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 8-án.

Budapest, március 8. (A „Torontál“ eredeti távirata) A képviselőház mai ülésében folytatták a pénzügyi tárca költségvetésének részletes tárgyalását.

Mezei Mór felszólalásában az őrlési forgalom visszaállítását kívánja, amelynek beszüntetésével indult meg a harc az osztrák és magyar malmok között, aminek a vidéki malomipar adta meg árát.

Molnár Józsiás a maga részéről helyesli az őrlési forgalom megszüntetését, annak visszaállítását kárhóztatja. Beszél még valuta-rendszerünkéről, amelyet elítél és az ezüst- valutát tartja behozandónak.

Lukács László pénzügyminiszter szerint az őrlési eljárásokhoz fűzött várakozások a buzaárak tekintetében tulzoktak; mert a buzaárak tényleg az internacionális viszonyoktól függenek.

Az ülés tovább folyik.

A Reichsrathból.

Budapest, márc. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A Reichsrath mai ülésében Ratay a cseh agrariusok és nemzeti szocialisták nevében az elnököt párt szakodó, ellenséges magatartással vádolja, ezért a csehek legnagyobb ellenségüknek ujraválasztása ellen állást foglalnak.

Akasztás Szombathelyen.

Budapest, március g. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szombathelyről sürgönyzik: Pete Postás János rablójukilost ma reggel hét órakor akasztotta föl Bali Mihály. A kivégzett az utolsó pillanatig visszautasította a lelkész. Nevetve, fűtyörészve lépett a bitófa alá, még az ítélet felolvasása alatt is folyton nevetett. Mikor a hóhér a kötelelet a nyakára tette, ennyit mondott: „Vigyázzon a kalapomra, hogy le ne essen!“ többé nem szólhatott, mert a pribékek huzni kezdték a lábára kötött zsineget, a test megfeszült, Bali Mihály ráterítette arcára zsebkendőjét s nemsokára jelentette, hogy végzett. Az orvosok öt perc múlva konstataáltak a halál beálltát.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1901. március 8.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilós	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	7.85	7.60	8.00	0.—
Tiszvidéki	6	7.45	7.60	8.00	7.85
Pestvidéki	6	7.35	7.60	8.00	7.75
Bácskai	6	7.55	7.65	8.00	0.—
Roza	uj	elsőrendű	70—72	7.15	7.30
„	„	másodrendű	—	7.—	7.05
Árpa	„	takarmány	60—62	6.30	6.50
„	„	égetni való	62—64	6.—	6.20
„	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„	—	39—41	6.15	6.35
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	5.40	5.60

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 8. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kielégítő kínálat mellett, gyöngye vételkedv Az árak szilárdak maradtak. A mai határidő-üzlet jegyzései:

Buza őszre	7.57—7.58
„ tavaszra	7.75—7.76
Rozs őszre	7.38—7.39
Tengeri búzára	5.21—5.22
Zab őszre	6.23—6.24

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Ervényes 1900. december hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

- Zombolyáról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
- Pancsováról: délelőtt 7 óra 53 p.; délután 6 óra 10 p.
- Temesvárról: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
- Verseczről: délelőtt 9 óra; este 7 óra 22 p.
- Alibunárról: este 7 óra 22 p.
- Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 7 p.; este 6 óra 48 p.
- Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

- Zombolyára: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
- Pancsovára: reggel 8 óra 10 p.; délután 6 óra 30 p.
- Temesvárra: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
- Verseczre: reggel 3 óra 55 p.; délután 4 óra 50 p.
- Alibunárra: reggel 3 óra 55 p.
- Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 4 óra 8 p.; délután 5 óra 16 p.
- Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős: Mayer Rezsó.

HIRDETÉSEK.

179. végreh. szám 1901.

262—1.1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbíróóság 1900. évi Sp. III. 828/9. számú végzése következtében Pleitz Fer. Pál cég javára Gintner József festő ellen 26 kor. s jár erejéig 1901. évi február hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 770 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: zongora és butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. járásbíróóság 1901-ik évi V. 264/3. számú végzése folytán 26 kor. tőkékövetelés, ennek 1900. évi november hó 2. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 12 kor. 56 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagybecskereken, az adósnál leendő eszközzésére 1901. évi március hó 22. napjának d. e. 8 órája határidőül kitzitetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1901. évi március hó 7. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

250/1. 1901. szám.

250-3.8

Arlejtési hirdetmény.

A megye thatósága 1297/40028/890. kgy. határozattal Karlovaköztség képviselő testületének egy ártézi kut létesítése tárgyában 100. kgy. számú határozattal jóváhagyta.

Miért is felhivatnak a vállalkozók, miszerint ezen kut létesítésére vonatkozó ajánlataikat f. hó 21-éig annál inkább alulírott előljárásnál mutassák be, mert később érkező ajánlatok figyelembe részvételnem fognak.

A feltételek Karlova köztség jegyzői irodájában megtehetőek.

Kelt Karlován, 1901. évi március 5-én.

Karlova köztség előljárása.

198607/1900. sz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága szolnoki régi műhelyének leszerelésénél visszanyert 11 drb. (összesen mintegy 140 métermássa súlyú) egyenként 5.65 m. hosszú és 20/27 mm. átmérővel bíró, építési célokra még jól felhasználható öntött vasoszlopot eladni óhajtja.

As ezen oszlopokat megvenni szándékozók felkértek, hogy erre vonatkozó egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb folyó évi március hó 20-ig anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunknál benyújtani sziveskedjenek.

Az oszlopok rajza és közelebbi méretei nevezett szakosztályunknál tekinthetők meg.

Az ajánlat borítéka ezen külfelirattal látható el: Ajánlat 198607/1900. számhoz öntött vasoszlopok megvételére.

Az ajánlat benyújtásánál egyidejűleg a felajánlott vételárnak megfelelő 5% bánatpénz teendő le főpénztárunknál.

Budapest, 1901. évi február hó 20-án.

I g a z g a t ó s á g.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

Szerb-Elemér községe.

653. szám. 1901.

244-3.8

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a köztség közlegelőjén a legelletési díjszedési jog 1901. évre nyilvános árverésen 1901. évi március hó 16-án d. e. 9 órakor Szerb-Elemér községében eladatni fog.

Feltételek a jegyzőségnél betekintheők.

Szerb-Eleméren, 1901. március hó 1.

Kvatsák,
jegyző.

Jankov Szekula,
bíró.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás Bécs és Fiume között vagy viszont Budapesten át.

Abbaziába, Lussin-Piccoló és Cirkvenica üdülőhelyekre, továbbá a dalmát partvidékre, valamint Olaszországba való utazások megkönnyebbítése céljából Bécsből Fiuméba és viszont Budapesten át igen mérsékelt áru menetjegyek adatnak ki és pedig az I. osztályban 36 korona 70 filléért, a II. osztályban 24 korona 40 filléért és a III. osztályban 11 korona 80 filléért. Ugyanezen áron Bécs Zágráb és Károlyváros között is adatnak ki közvetlen menetjegyek Budapesten át.

Ezen menetjegyek, melyekből az I. és II. osztálynak a gyorsvonatok használatára is jogosítanak, 8 napig érvényesek és azokkal ezen időtartamon belül az utazás Budapesten látta-mosás nélkül megszakítható.

Együttal felemlítetük, hogy Fiuméből a dalmát vidékre nevezetesen Ragusába, a hová Bécsből közvetlen menetjegyek is adatnak ki és a podgyász is közvetlenül felvétetik, a közlekedést a magyar horvát hajózási társaság kényelmes hajói, Fiuméből Velencébe és Ankonába pedig az Impresa Fiume-Venezia és Ankonába berendezett termes gőzhajói igen olcsó viteldíjak mellett közvetítik.

Bővebb felvilágosítás Budapesten a városi menetjegyirodában (Hungária-szálloda) és Cook Tamás utazási irodájában (Vigadó tér) nyerhető, továbbá Nagel és Wortmann-cég utazási irodájában Abbaziában és Bécsben, valamint a Cook Tamás féle, Schenker és társa utazási irodájában Bécsben, Stangen Károly utazási irodájában Berlinben és Antonio Paolinál Velencében nyerhető.

Budapest, 1901. január hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

Nagybecskereki izr. hitközség előljárása.

84. szám 1901.

255-3.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium 1887. évi február hó 1-én 4720. szám alatt kelt kegyes rendelete szerint a husvéti kenyér (macosz) készítésének és forgalomba hozatalának joga a hitközség által kezeltetik, mely egyúttal fel van jogosítva, kész husvéti kenyérnek a területére való behozatalát is tilalmazni és e körül a hatóság támogatását is igénybe venni.

A midőn ezen m. miniszteri rendeletet köz tudomásra hoztuk, tudatjuk egyszersmind a n. é. közönséggel, hogy itt helyben csakis özv. Eckstein Hermanné és fiai cég, helybeli sütő lett az alulírt előljárással feljogosítva, az ez évre szükséges husvéti kenyereket (macosz) elkészíteni és áruba bocsájtani; máshonnan — még saját használatára is — becsémpészett készítmény el fog koboztatni.

Nagybecskerek, 1901. március hó 7-én.

Az izrael. hitközség előljárása:

Löffler Jónás,
hitk. titkár.

Dr. Mangold Samu,
hitk. elnök.

4179. ki. szám 1901.

267-1.1

Arlejtési hirdetmény.

A gyepmesterei telepen építendő boncterem és kerítés munkálatainak biztosítása céljából 1901. évi március hó 18-án délelőtt 9 órakor Nagybecskereken a városház épület II-ik tanácsnoki irodájában árlejtés fog tartatni, melyhez árlejtési szándékozók meghivatnak.

Az 1652 kor kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok az árlejtés megkezdéséig naponként a hivatalos órák alatt a fent jelzett irodában beadhatók s ugyanazon irodában az árlejtési feltételek, költségvetés és terv betekintheők.

Nagybecskereken, 1901. évi március hó 5-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Torontálvármegye csenei járás főszolgabírája.

822. szám 1901. év.

266-3.1

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett tamástalvai szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 120 korona évi fizetés, születésnél, valamint a születés után tett látogatásokért 2 korona, külön látogatási díj pedig 50 fillér.

Pályázni óhajtók kérvényeiket folyó évi április hó 15-éig hivatalomhoz adják be.

Csene, 1901. évi március hó 6-án.

Uzbasich Gáspár,
főszolgabíró.

A Balaton Halászlát Részv.-Társ.**Siófokon**

szállít Siófoktól különféle módon készült finoman pácolt hering-fajta halakat

4 literes hordóban, vagy bádog dobozban két koronáért.

"Rollmops" göngyölt heringet

3 korona 40 filléért utánvétellel.

Öt hordó vagy bádogdobozon felüli vételnél 10% engedmény.

Továbbá:

fogast, kristály kocsonyában

1/2 1 2 4 literes dobozban
1.80 2.- 3.- 5.- koronáért

(282-3.7)

Szerb-Elemér községétől.

3837. sz. 1901.

246-3.8

Hirdetmény.

Szerb Elemér község képviselőtestülete határanak birtoklasi rendezését, dűlőutainak, valamint a parcellák megjelölését határozta el. A határ 4240 hold, mintegy 4500 parcellában.

Felhivatnak az ezen munkálatra reflektáló mérnök urak, hogy ajánlataikat e község előljárással folyó hó 20-ig adják be.

Szerb Elemér, 1901. március hó 1.

Kvatsák,
jegyző.

Jankov Szekula,
bíró.

Meghívó.

A magyar-íttebeli községi hitelszövetkezet 1901. évi március hó 17-én délután 2 órakor

IV. rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. c. tagok ezennel meghivatnak.

T á r g y a k:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Zárszámadás feletti határozat, a felmentés megadása vagy megtagadása.
4. Tiszta jövedelem felosztása és hováfordítása.
5. 1 igazgatósági tag, 4 választmányi tag és felügyelő-bizottság választása.
6. Az országos központi hitelszövetkezet kötelekésbe való belépés iránti határozat.
7. Indítványok.

Magyar-Ittebe, 1901. évi március hó 7-én.

258-1.1

Az igazgatóság.

Az 1901. évi zárszámadások a szövetkezet helyiségében bármikor betekintheők.

A párdányi főszolgabíróságtól.

1411. kig. szám 1901.

259-3.1

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett ivándai községi bábai állásra pályázat hirdettetik és felhivatnak mindazon oklevéllel képesített szülésznők, kik pályázni akarnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket alólírott hivatalhoz f. évi március hó 20-ig annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Ezen állással évi 120 korona fizetés és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak vannak egybekötve.

Párdányban, 1901. évi február hó 28-án.

Torontálvármegye párdányi járás főszolgabírói hivatala.

Temesvári m. kir. kincstári ispánság.

626. szám 1901.

260-2.1

Hirdetmény.

Alólírott hivatal ezennel közhírré teszi, hogy a nagyméltóságú m. kir. földművelési miniszterium rendeletéből alólírott kincstári ispánság által Oszentiván telep községben rendezett mezőgazdasági, háziipar tanfolyam résztvevői által készített 102 drb fűzfavesszőből készült répahordó kosár, 256 drb fűzfavesszőből készült 5 és 10 kilós gyümölcs-szállító kosár, 91 drb szalmából készült néhány lábtörölő, tojás-, kenyér-, tarhonya-kosár eladó.

Venni szándékozók forduljanak az ujszentiváni körjegyzőséghez, Ujszentivánba, Torontálmege, a Szeged—karlovi vasut mentén, vasuti állomás.

Temesváron, 1901. évi március hó 7-én.

M. kir. kincst. ispánság.